

Luonnonhoidon laatutietojen tiedonkeruuohje
Loppuraportti

5.12.2024

Maa- ja metsätalousministeriö

Tapio Oy (jäljempänä Tapio) vastaa palvelun toteuttajana ja raportin laatijana siitä, että raportti on laadittu ammattitaitoisesti, huolellisesti ja alalla vallitsevaa hyvää ammattikäytäntöä noudattaen. Raportti vastaa tilannetta sen antamishetkellä, eikä Tapio siten ole vastuussa myöhemmin esim. olosuhteiden muuttumisesta johduneista seikoista. Toimeksiannon suorittamista varten Tapio on saanut toimeksiantajalta tai kolmansilta aineistoa ja laskentamalleja, joiden oikeellisuuteen ja todenmukaisuuteen Tapio on luottanut ilman eri tutkimusta tai todentamista, ellei kyse ole aineistosta, jonka oikeellisuuden tai todenmukaisuuden selvittäminen on nimenomaisesti kuulunut toimeksiantoon.

Tapio ei vastaa missään tapauksessa raportin välillisistä eikä epäsuorista vahingoista. Tapion vastuu rajoittuu kaikissa tapauksissa sille toimeksiannosta maksettuun määrään, ellei Tapion osoiteta menetelleen tahallisesti tai törkeän tuottamuksellisesti. Kolmannella taholla on oikeus luottaa lausuntoon vain siinä tarkoituksessa, mihin lausunto on nimenomaisesti pyydetty. Tapion vastuu kolmatta tahoa kohtaan ei voi olla suurempi, kuin mitä se on lausunnon pyytäneellä taholla kohtaan.

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ.....	4
1.1. HANKKEEN PERUSTIEDOT.....	5
1.2. TAUSTA	5
1.3. TAVOITTEET	6
1.4. TOTEUTTAJAT JA TÄRKEIMMÄT SIDOSRYHMÄT.....	6
2. HANKKEEN TOTEUTUS JA TOTEUTUSVAIHEEN ARVIOINTI.....	7
2.1. MENETELMÄT JA AINEISTO	7
2.2. AIKATAULU JA RESURSSIT	7
2.3. TYÖVAIHEET	8
2.4. KUSTANNUKSET JA RAHOITUS.....	9
2.5. RAPORTOINTI, JULKAISUT JA SEURANTA	9
2.6. TOTEUTUSVAIHEEN ARVIOINTI	10
3. TULOKSET JA NIIDEN ARVIOINTI.....	10
3.1. TULOSTEN ESITTELY	10
3.2. TULOSTEN VIEMINEN KÄYTÄNTÖÖN.....	11
3.3. TULOSTEN MERKITYS JA JATKOTOIMENPITEET	11

Tiivistelmä

Luonnonhoidon laadun tiedonkeruuohje -hanke on osa Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamaa Hii-
lestä kiinni- ohjelmaa. Hankkeen tavoitteena oli koostaa metsäalan toimijoiden käyttöön ohjeistus luon-
nonhoidon laatutietojen keräämiseen niin, että ohje tukee yhtenäisiä tiedonkeruun käytäntöjä. Sitä
kautta vaikuttavuustavoitteena on lisätä suomalaisella metsäalalla kerätyn luonnonhoidon laatutiedon
yhtenäisyyttä ja vertailukelpoisuutta.

Hankkeen taustalla on Luontolaatu 2030 -hankkeen vision mukainen valtakunnallinen luontolaatutieto-
jen raportointi- ja tallennusjärjestelmä, jonka avulla eri toimijoiden tuottamia luonnonhoidon laatutie-
toja voitaisiin käsitellä yhtenä tietokokonaisuutena. Kattavampi luonnonhoidon laatutieto nähdään yh-
tenä metsäalan mahdollisuutena vastata kasvaviin luontoa koskeviin seuranta- ja raportointitarpeisiin.

Työ toteutettiin Tapio Oy:n toimesta yhteistyössä metsäalan luontolaatutietoja tuottavien organisaatioi-
den kanssa. Työssä huomioitiin samaan aikaan käynnissä ollut luonnonhoidon laatutietojen standardoin-
tihanke, jonka tavoitteena ja lopputuloksena oli tuottaa ehdotus luonnonhoidon laatua kuvaavien tieto-
jen standardista.

Tiedonkeruuohjeen lähtöaineistoksi koottiin alan toimijoilta luontolaatutiedon esimerkkiaineistoja.
Hankkeen toteutuksen aikana järjestettiin metsäalan toimijoista koostuvan asiantuntijaryhmän kokouk-
sia sekä kommenttikierroksia ohjeen luonnosversioista. Lisäksi hankkeen toteutuksessa tehtiin yhteis-
työtä Tapiossa käynnissä olleen Luonnonhoidon laatutietojen standardointi -hankkeen projektiryhmän
kanssa.

Hankkeen tuloksena kehitettiin ensimmäinen versio luonnonhoidon laadun tiedonkeruuohjeesta. Ohje
on julkaistu Tapion hankesivuilla (tapio.fi/luontolaatu-2030). Ohjeen edelleen kehittäminen esimerkiksi
sisältöä laajentamalla ja muut aiheessa tehtävät jatkotoimet riippuvat pitkälti ohjeen käyttöönotosta ja
tarpeista luonnonhoidon laatutietoa keräävissä metsäalan organisaatioissa.

Hankkeen tulosten odotetaan tukevan luontolaatutiedon yhdenmukaista keruuta ja tarjoavan työkaluja
metsäalan toimijoiden laadunhallinnan kehittämiseen. Hanke luo siten osaltaan perustaa tuleville kehi-
tystoimille koskien koko metsäalan yhteistyönä tai organisaatiokohtaisesti tapahtuvaa luontolaatutiedon
keruuta ja hyödyntämistä.

1.1. Hankkeen perustiedot

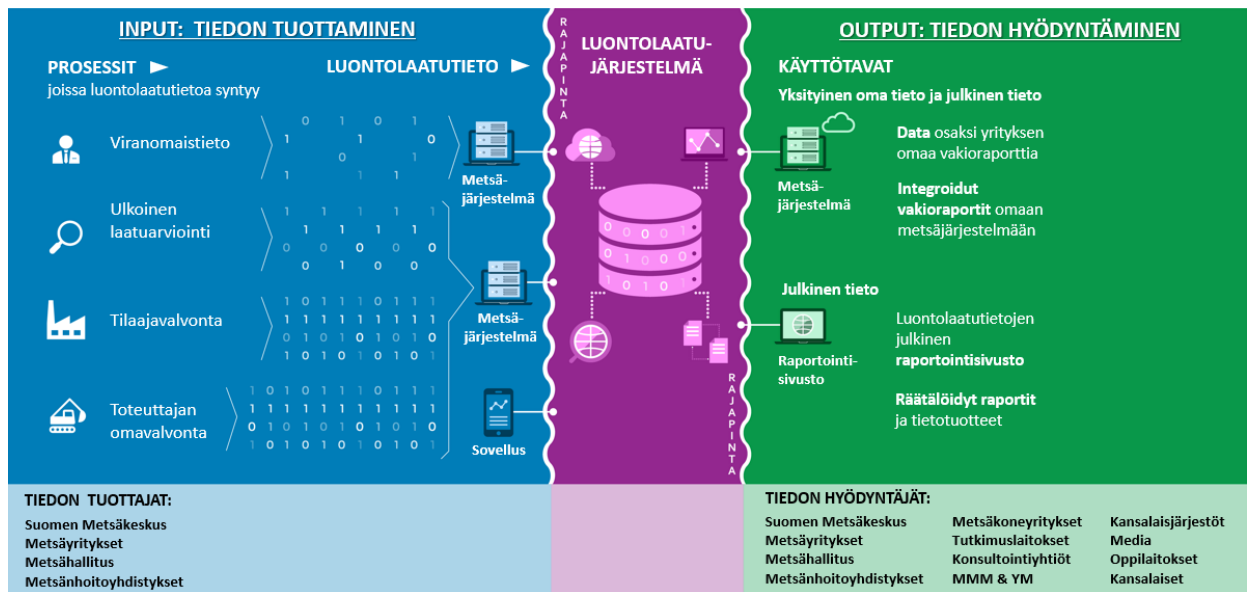
1.2. Tausta

Talousmetsien luonnonhoidon laatu on keskeinen osa metsätalouden laadunhallintaa. Luonnonhoidon laadulla tarkoitetaan metsätaloustoimien yhteydessä toteutettujen luonnonhoitotoimien toteumaa suhteessa kohteella sovellettavaan ohjeistukseen. Laadun osatekijöitä ovat mm. elävät säästöpuut, kuollut puu, luontokohteet ja vesiensuojelu. Luontolaatutiedot ovat aina kytköksissä metsänhoidollisiin toimenpiteisiin.

Luonnonhoidon laadun tiedonkeruuohjeen laadinnan taustalla on vuosina 2022 – 2023 toteutettu, maa- ja metsätalousministeriön rahoittama Luontolaatu 2030 -hanke. Tämän hankkeen tuottamana yhtenä keskeisenä suosituksena on pyrkiä rakentamaan metsäalalle yhteinen luonnonhoidon laatutietojen tietojärjestelmä (kuva 1). Jotta tällainen järjestelmä voisi parhaiten toimia, tulisi järjestelmään koottavien luonnonhoidon laatutietojen olla riittävän yhtenäisiä. Tiedonkeruuohjeen roolina, yhdessä samaan aikaan toteutetun luonnonhoidon laatutietojen standardin laadinnan kanssa, on yhtenäistää metsäalalla kerättävää luonnonhoidon laatutietoa ja tarjota työkaluja organisaatiokohtaiseen laadunhallintaan.

Luonnonhoidon laatutietojen tarpeet ovat eri metsäalan toimijoilla erilaisia. Tämä tarkoittaa samalla sitä, että tiedonkeruun sisältö ja toteutustavat eroavat toisistaan toimijoiden välillä. Lähtökohta tiedonkeruun ohjeistamiseksi metsäalan yhteisenä työnä oli siten vaativa ja siinä tuli ottaa huomioon toimijoiden toisistaan poikkeavat tarpeet. Toisaalta myös kaikille toimijoille yhteisiä tietotarpeita (esim. metsäsertifiointiin liittyvä tiedonkeruu) on tunnistettu riittävä määrä, jotta alan yhteiseen käyttöön suunnatun tiedonkeruuohjeen laatiminen on perusteltua. Yleisesti ottaen tarve luonnonhoidon laatua kuvaavalle tiedolle on kasvamassa yritysten raportointitarpeiden ja kansallisten seurantarpeiden kehittyessä.

Hankkeessa on osallistettu sen alusta asti metsäalan luontolaatutietoa tuottavia toimijoita. Toimijat ovat tuoneet hankkeeseen lähtötietoina esimerkkiaineistoja omista luonnonhoidon laatutiedoistaan, osallistuneet asiantuntijatyöryhmätyöskentelyyn ja kommentoineet tiedonkeruuohjeen luonnosta sen eri vaiheissa. Tämä on ollut tärkeä edellytys sille, että hankkeen tuottamat tulokset olisivat käytäntöön soveltuvia ja vastaisivat niitä tarpeita, joita käytännön toimijoilla luonnonhoidon laadun tiedonkeruuseen liittyvälle ohjeistukselle on.

Kuva 1. Luontolaatu 2030 -hankkeen mukainen järjestelmävisio. Eri lähteistä kerättävän tiedon yhteensovittaminen kustannus-
tehokkaasti edellyttää riittävän yhtenäistä ja yhtenäisin menetelmin kerättyä tietoa. (Luontolaatu 2030, toteutettavuusselvitys).

1.3. Tavoitteet

Luontolaadun tiedonkeruuohje -hankkeen päätavoitteena oli laatia ohjeistus luontolaatutietoja keräävien toimijoiden käyttöön.

- Toimijakohtaisella tasolla ohje voi toimia työkaluna ja tietolähteenä laadunhallinnan kehittämisessä
- Metsäalan yhteisen kehityksen näkökulmasta ohjeistus edesauttaa luontolaatutiedon yhtenäisyyttä ja valmistaa tietä metsäalan yhteisen luontolaadun tietojärjestelmän käytölle.
- Lisäksi tiedonkeruuohje tukee myös samaan aikaan toteutettavaa luontolaatutiedon standardointia: tiedonkeruuohje määrittelee luontolaatutiedon standardin tunnuksia ja toimii niiden tulkintaohjeena.

Hanke toteutettiin tiiviissä yhteistyössä hankkeeseen osallistuneiden, luontolaatutietoja keräävien organisaatioiden kanssa. Tällä haluttiin varmistaa ohjeen soveltuvuus käytännön työhön.

1.4. Toteuttajat ja tärkeimmät sidosryhmät

Hankkeen toteutti Tapio Oy maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella. Tapion projektiryhmässä hankkeessa työskenteli kolme asiantuntijaa. Projektipäällikkönä toimi kehittämisspäällikkö Matti Maa-järvi ja projektin asiantuntijoina metsätietoasiantuntija Ari Kotiharju sekä senior advisor Petri Heinonen. Lisäksi hankkeen toteutukseen osallistui samaan aikaan käynnissä olleen luonnonhoidon laatutietojen standardointi -hankkeen projektipäällikkö, metsätietoasiantuntija Anna Viitamäki. Tapion resurssit hankkeessa koostuivat asiantuntijoiden työajasta.

Hankkeeseen perustettiin sen käynnistyessä metsäalan luontolaatutietoa tuottavista toimijoista koostuva asiantuntijatyöryhmä. Asiantuntijatyöryhmässä oli edustus seuraavilta metsäalan organisaatioilta: Koskisen Oyj, Metsä Group Osuuskunta, Metsähallitus Metsätalous Oy, Metsänhoitoyhdistysten Palvelut Oy, Stora Enso Oyj, Tornator Oy, UPM Oyj ja Versowood Oy. Asiantuntijaryhmän resurssit hankkeessa

muodostuivat asiantuntijoiden työajasta sekä hanketta varten toimitetuista, organisaatioiden tuottamia luonnonhoidon laatutietoja kuvaavista esimerkkiaineistoista.

Hankkeesta keskusteltiin sen käynnissä ollessa puuta käyttävän teollisuuden (Metsäteollisuus ry, Sahateollisuus ry) ja metsänomistajien (MTK ry) etujärjestöjä kanssa. Hankkeen puitteissa tavattiin myös metsäsertifiointitahoja (PEFC Suomi, Kestävän metsätalouden yhdistys, FSC Suomi). Kestävän metsätalouden yhdistykseltä saatiin sisältöihin liittyviä kommentteja ohjeen luonnosvaiheessa.

2. Hankkeen toteutus ja toteutusvaiheen arviointi

2.1. Menetelmät ja aineisto

Hankkeen pääasiallinen lopputuote, kirjallinen ohje luonnonhoidon laatutiedon tiedonkeruuseen, laadittiin Tapion projektiryhmän asiantuntijatyönä.

Hankkeeseen osallistettiin luonnonhoidon laatutietoa toiminnassaan kerääviä metsäalan organisaatioita perustamalla hankkeeseen asiantuntijaryhmä, joka kokoontui kolmesti. Työryhmä myös kommentoi tiedonkeruuohjeen luonnosversioita.

Tapion projektiryhmä fasilitoi asiantuntijatyöryhmän kokoukset, veti yhteen ohjelunokseen jätetyt kommentit ja toteutti niiden pohjalta tarpeelliset muokkaukset ohjeen sisältöön.

Tiedonkeruuohjeen valmistelussa tehtiin yhteistyötä samaan aikaan toteutetun luonnonhoidon laatutietojen standardointi -hankkeen kanssa.

Lähtöaineistoina hankkeessa käytettiin:

- asiantuntijatyöryhmän kautta saadut, metsäalan toimijoiden tuottamat luonnonhoidon laatutietojen esimerkkiaineistot
- olemassa olevat luonnonhoidon laatutiedon keruuohjeet (esim. SMK, Tapio Palvelut Oy)
- Luontolaatu 2030 -hankkeen tuottamat aineistot (toteutettavuusselvitys)
- PEFC- ja FSC-metsäsertifiointijärjestelmien tiedonkeruuvaatimuksiin liittyvä dokumentaatio

2.2. Aikataulu ja resurssit

Hankesuunnitelman mukainen aikataulu oli 1/2024 – 10/2024. Työpaketti 2:n kuuluva ohjeen sisältötyö venyi, jonka vuoksi TP2 ja TP3 viivästyivät suunnitelman mukaisesta aikataulusta. Aikataulun muutoksesta sovittiin yhteisesti rahoittajan kanssa. Hanke päättyi 5.12.2024.

Vuosi	Kuukaudet	Tehtävä
2023	joulukuu	Suunnitelman tarkennus ja esittely rahoittajalle
2024	tammikuu	Hankkeen aloitus, työryhmän järjestäytyminen
	tammi-maaliskuu	TP1: Tiedonkeruuohjeen taustamateriaalin koostaminen
	huhtikuu	TP2: Tiedonkeruuohjeen laatiminen alkaa, lähetekeskustelu asiantuntijatyöryhmässä
	touko-kesäkuu	TP2: Tiedonkeruuohjeen ensimmäinen luonnos ja sen käsittely asiantuntijatyöryhmässä
	elo-syyskuu	TP2: Tiedonkeruuohje valmis, hyväksyntä asiantuntijatyöryhmässä
	lokakuu	TP3: Tulosten raportointi ja hankkeen loppuraportti
	tammi-lokakuu	Hankehallinto
	tammi-lokakuu	Hankeviestintä

Taulukko 1. Hanksuunnitelman mukainen aikataulu.

Resurssit:

- Tapion projektiryhmässä hankkeessa työskenteli kolme asiantuntijaa. Projektipäällikkönä toimi kehittämispäällikkö Matti Maajärvi. Projektin asiantuntijoina toimivat metsätietoasiantuntija Ari Kotiharju ja senior advisor Petri Heinonen. Hankkeen työhön osallistui Tapiosta myös samaan aikaan toteutetun luonnonhoidon laatutietojen standardointi -hankkeen projektipäällikkö, metsätietoasiantuntija Anna Viitamäki. Tapion resurssit hankkeessa koostuivat asiantuntijoiden työajasta.
- Hankkeen asiantuntijatyöryhmässä oli edustus seuraavilta metsäalan luontolaatutietoja tuottavilta toimijoilta: Koskisen Oyj, Metsä Group osuuskunta, Metsähallitus Metsätalous Oy, Metsänhoitoyhdistysten Palvelut Oy, Stora Enso Oyj, Tornator Oy, UPM Oyj ja Versowood Oy. Asiantuntijaryhmän resurssit hankkeessa muodostuivat asiantuntijoiden työajasta sekä hanketta varten toimitetuista, organisaatioiden tuottamia luonnonhoidon laatutietoja kuvaavista esimerkkiaineistoista.

2.3. Työvaiheet

Työpaketti 1 – Tiedonkeruuohjeen taustamateriaalin kokoaminen

Työpaketissa koottiin pohjatieto käytössä olevista metsätoimijoiden tiedonkeruun käytännöistä. Tämä sisälsi tietoja hankkeeseen osallistuvien metsätoimijoiden omista tiedonkeruumenetelmistä, Suomen Metsäkeskuksen luontolaadun arviointiohjeen ja Tapio Palvelut Oy:n laadunarvioinnin käytännöt. Lisäksi taustamateriaalina käytetään PEFC-metsäsertifioinnin sisäisen auditoinnin vaatimuksia niiltä osin, kuin vaatimukset liittyvät luontolaatutiedon keruuseen.

Toimijoiden tiedonkeruutapojen koostamisessa hyödynnettiin Luontolaatu 2030 –hankkeessa vuonna 2023 kertyneitä tietoja ja lisäksi hankittiin tarkempia tietoja ja esimerkkiaineistoja tiedonkeruun menetelmistä metsäalan toimijoille suunnatulla tietopyynnöllä.

Työpaketti 2 – Tiedonkeruuohjeen laadinta

Työpaketissa laadittiin luonnonhoidon laatutietojen tiedonkeruuohje, jossa ohjeistetaan luontolaadun keskeisiksi arvioitujen tunnusten arviointi soveltuvia eri menetelmiä käyttäen. Ohjeen kirjoitustyö tapahtui Tapion projektiryhmän toimesta.

Tiedonkeruuohjeen laadintaan kuului kolme työpajaa, joihin kutsuttiin metsäalan organisaatioiden luonnonhoidon laadunseurannan parissa työskenteleviä ammattilaisia (asiantuntijatyöryhmä). Asiantuntijatyöryhmän roolina tiedonkeruuohjeen laadinnassa oli luoda yhdessä projektiryhmän kanssa tarkemmat linjaukset tiedonkeruuohjeen sisällöistä, kommentoida työtä sen edistyessä ja varmistaa tiedonkeruuohjeen käyttökelpoisuus luontolaatutietoa tuottavan metsätoimijan näkökulmasta.

Työpaketti 3 – Viestintä ja raportointi

Hankkeen tuloksena syntyvä luontolaadun tiedonkeruuohje koostettiin Tapion toimesta ja laitettiin vapaasti saataville osoitteeseen <https://tapio.fi/projektit/luontolaatu-2030/>. Samalla hankesivua päivitettiin tiiviillä kuvauksella vuoden 2024 aikana toteutetuista luontolaatuhankkeista. Hankkeen päättyessä hankkeessa toiminutta asiantuntijaryhmää tiedotettiin erikseen hankkeen valmistumisesta. Rahoittajalle laadittiin ja toimitettiin hankkeen loppuraportti.

2.4. Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kustannukset muodostuivat kokonaisuudessaan Tapion asiantuntijoiden työpanoksesta. Hankkeessa toiminut asiantuntijatyöryhmä osallistui hankkeeseen omien organisaatioidensa työajalla.

Hanketta rahoitti maa- ja metsätalousministeriö. Rahoituksen määrä ja hankkeen kokonaisbudjetti oli yhteensä 86 788 €.

Kokonaisbudjetti	2023		2024		Yhteensä	
	€	htp	€	htp	€	htp
Palkat	3273	5	39925	61	43197	66
Matkat	0		500		500	
Tarvikkeet	0		0		0	
Yleiskustannukset	1996		24354		26350	
Arvonlisävero	1264		15427		16691	
Yhteensä	6533		80205		86738	66

Taulukko 2. Hankkeen budjetti.

2.5. Raportointi, julkaisut ja seuranta

Tiedonkeruuohje on julkaistu Tapion hankesivulla osoitteessa <https://tapio.fi/projektit/luontolaatu-2030/> josta se on vapaasti saatavilla.

Hankkeen aikana pidettiin rahoittajan kanssa tilannekatsaus etenemisestä 10.6.2024.

2.6. Toteutusvaiheen arviointi

Toteutus noudatteli pääpiirteissään hankesuunnitelmaa. Hankesuunnitelmassa määritellyt toimet tulivat tehdyksi ilman suuria sisältömuutoksia suunniteltuun nähden.

Toteutuksen aikana tehdyt muutokset hankesuunnitelmaan:

- Toteutusvaiheessa päätettiin lisätä hankkeeseen kolmas asiantuntijaryhmän kokous suunnitelmassa olleiden kahden kokouksen lisäksi. Ehdotus muutokseen tuli asiantuntijaryhmältä ja sen perusteena oli työn laajuus suhteessa riittävään yhteiseen keskusteluaikaan tärkeiksi koetuista teemoista.
- Hankkeen aikataulua muutettiin rahoittajan kanssa sopien hankkeen loppuvaiheessa niin, että hankkeen valmistuminen siirrettiin lokakuun lopusta joulukuun viidenteen päivään. Ehdotus muutokseen tuli Tapio Oy:n projektiryhmältä ja sen perusteena oli, että kaikkia hankkeen tehtäviä ei ehdittäisi tekemään alkuperäisessä aikataulussa.

Hankkeeseen saatiin luontolaatutietoa tuottavien metsäalan toimijoiden vahva edustus hankkeessa toimineen asiantuntijaryhmän kautta. Lisäksi hankkeen toteutukseen saatiin näkemystä Kestävän Metsätalouden yhdistykseltä liittyen PEFC-metsäsertifiointin toteuttamiseksi tarpeellisia luonnonhoidon laatu-tietoja ja niiden keruuta.

Hankkeen toteuttamisessa tehtiin yhteistyötä samaan aikaan käynnissä olleen luonnonhoidon laatutietojen standardointi -hankkeen kanssa. Hankkeiden välinen vielä suunnitelmallisempi yhteistyö olisi todennäköisesti hyödyttänyt toteutusta.

3. Tulokset ja niiden arviointi

3.1. Tulosten esittely

Hankkeen keskeinen lopputulos on luonnonhoidon laadun tiedonkeruuohje, joka on tämän raportin liitteenä (liite 1). Hanke on lisäksi vaikuttanut luonnonhoidon laatutietojen standardin sisältöön siten, että hankkeen asiantuntijaryhmältä esiin nousseita tarpeita luontolaadun tunnusten seurannalle on viety standardin rakenteeseen sisään.

Tiedonkeruuohje on laadittu siten, että toimijakohtainen vaihtelu luontolaadun eri tunnusten tiedonkeruutarpeissa huomioidaan. Ohjeen ei ole ollut tarkoitus kuvata kaikkia mahdollisia tiedonkeruun tapauksia, vaan ohjeessa on keskitytty sellaisiin luontolaadun tunnusjoukkoihin ja tunnuksiin, joista suuri osa toimijoista tarvitsee tietoa. Kullekin tällaiselle laatutunnukselle on ohjeessa esitelty joukko tunnusta tarkentavia tietoja ja niiden arviointitapoja, joiden avulla ohjeen käyttäjät voivat muodostaa tarpeisiinsa soveltuvia tiedonkeruun kokonaisuuksia. Esimerkiksi elävien säästöpuiden kappalemäärä hehtaarilla on tieto, jota käytännössä kaikki toimijat tarvitsevat. Elävistä säästöpuista voidaan kerätä kuitenkin myös tätä tarkempia tietoja, jotka kuvaavat esimerkiksi säästöpuiden hehtaarikohtaista määrää puulajeittain ja läpimittaluokittain.

Ohje peilautuu rakenteeltaan samaan aikaan kehitettyyn luontolaatutiedon standardin luonnokseen siltä osin, kuin standardiluonnoksen ja ohjeen tunnuksat ovat yhtenevät. Luontolaadun tiedonkeruuohje toimii näin luontolaatutiedon standardin mukaisen tiedon tulkintaohjeena. Tämä tarkoittaa sitä, että tiedonkeruuohjeessa määritellään luontolaadun käsitteiden ja laatutunnusten sisältöä.

Tiedonkeruuohje esittelee tapoja luonnonhoidon laadunseurannan otantojen toteuttamiseen. Tiedonkeruuohjeessa viitataan myös aiemmin Luontolaatu 2030 –hankkeessa tuotettuun luontolaadun seurannan otantaohjeeseen. Otantojen ohjeistamisen tavoite osana tiedonkeruun ohjetta on ohjata otantojen tekemistä siten, että eri otantoja ja niiden ositteita voidaan yhdistellä keskenään tilastollisesti pätevällä tavalla.

3.2. Tulosten vieminen käytäntöön

Luonnonhoidon laatutietojen tiedonkeruuohje on julkaistu ja se on vapaasti käytettävissä. Ohjeen käyttö metsäalan organisaatioissa riippuu ensisijaisesti organisaatioiden omista tarpeista ja tavoitteista.

Tapio jatkaa luonnonhoidon laadunseurannan kehittämistä etsimällä ratkaisua kohti Luontolaatu 2030 -vision mukaista metsäalan yhteistä luontolaadun tietojärjestelmää. Tiedonkeruuohjeella tulee olemaan roolia tässä kehitystyössä.

3.3. Tulosten merkitys ja jatkotoimenpiteet

Luonnonhoidon laatua koskevaan tiedonkeruuseen ei ole ollut metsäalan yhteistä toimintamallia. Vaikka tietotarpeet liittyvät samoihin luonnonhoidon laadun tunnusjoukkoihin, keräävät eri toimijat tietoja erilaisilla tarkkuustasoilla. Tämä johtuu siitä, että tiedonkeruun tavat ja organisaatioiden laadunhallinta ovat muodostuneet pitkällä aikavälillä kunkin organisaatioiden omien tarpeiden mukaisesti.

Tämän hankkeen tuloksena laadittu ohje luonnonhoidon laatutietojen keruuseen luo osaltaan pohjaa Luontolaatu 2030 -vision mukaisen valtakunnallisen luontolaatujärjestelmän ja tilastoinnin toteutumiselle. Tämän lisäksi ohjeella on potentiaalia tukea tiedonkeruun menetelmien kehitystä organisaatiotasolla sekä parantaa kerättävän luontolaatutiedon luotettavuutta ja laatua.

Hankkeen tulosten hyödyntäminen ja hankkeen vaikuttavuus riippuu siitä, kuinka tiedonkeruuohje otetaan käyttöön metsäalan organisaatioissa. Koska eri toimijoiden tarpeet luonnonhoidon laatutiedoille tulevat jatkossakin poikkeamaan osittain toisistaan (esim. toimijakohtaiset ohjeet), realistista ei ole, että tiedonkeruuohje otettaisiin laajassa mitassa sellaisenaan käyttöön. Tavoitetila on, että ohjeen tarjoamat mallit ja toimivat työkaluna organisaatiokohtaisen laadunseurannan kehittämisessä ja toteuttamisessa siltä osin, kuin eri organisaatiot laadunseurantaan omista lähtökohdistaan toteuttavat. Tällöin ohjeella on laadunhallintaa metsäalalla edistävä vaikutus ja eri laatutunnuksiin liittyvä tiedonkeruu muuttuu nykyistä yhtenäisempään suuntaan.

Maistraatinportti 4 A

00240 Helsinki

tapio@tapio.fi

www.tapio.fi